

និយមន័យនៃពាក្យ ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ និងការរើសអើង

1. តើស្នាក់ស្នាមអាក្រក់គឺជាអ្វី ?

ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ សំដៅទៅលើឥរិយាបថ និងជំនឿដែលនាំឱ្យមនុស្សបដិសេធ ចៀសវាង ឬភ័យខ្លាចចំពោះរឿងទាំងឡាយដែលពួកគេដឹងថាមានភាពខុសគ្នា ។ ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ គឺជាពាក្យក្រិចដែល អត្ថន័យដើមរបស់វាសំដៅទៅលើប្រភេទនៃស្នាក់ស្នាម ដែលបានមុត ឬរលាកលើស្បែក ។ វាបានកំណត់អត្តសញ្ញាណមនុស្សថាជា ជនល្មើស ទាសករ ឬជនក្បត់ជាតិដែលនឹងត្រូវគេចេញ ។

2. តើស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ប្រភេទណាខ្លះ ប៉ះពាល់មនុស្សដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ?

មានស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពផ្លូវចិត្តធំៗបី : ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ជាសាធារណៈ ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់នៅស្ថាប័ន និងស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ផ្ទាល់ខ្លួន ។

3. ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ជាសាធារណៈគឺជាអ្វី?

“ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ជាសាធារណៈ” សំដៅទៅលើឥរិយាបថ និងជំនឿរបស់សាធារណៈជនទូទៅចំពោះមនុស្សដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ឬសមាជិកគ្រួសាររបស់ខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ សាធារណៈជនអាចគិតថា មនុស្សដែលមានបញ្ហាសតិអារម្មណ៍ មានលក្ខណៈហិង្សា និងគ្រោះថ្នាក់ ។

4. តើស្នាក់ស្នាមអាក្រក់នៅស្ថាប័នគឺជាអ្វី?

“ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់នៅស្ថាប័ន” សំដៅទៅលើគោលការណ៍ ឬវប្បធម៌នៃឥរិយាបថ និងជំនឿអវិជ្ជមានរបស់អង្គការ ។ ឧទាហរណ៍ ជាញឹកញាប់ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យ វេជ្ជសាស្ត្រដូចជា “ជម្ងឺបែកខ្ញែកស្មារតី” ។ វាក្មួរតែអាចប្រើប្រាស់ភាសា “មនុស្សដំបូង” ដូចជាថា មនុស្សដែលមានជម្ងឺបែកខ្ញែកស្មារតី ។

5. តើស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ផ្ទាល់ខ្លួនគឺជាអ្វី?

“ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ផ្ទាល់ខ្លួន” កើតឡើងនៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់ចូលរួមក្នុងទស្សនៈមិនត្រឹមត្រូវរបស់សង្គមអំពីសុខភាពផ្លូវចិត្ត ។ តាមរយៈការធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈផ្ទៃក្នុងជំនឿអវិជ្ជមាន បុគ្គលម្នាក់ៗ ឬក្រុមទាំងឡាយ អាចមានអារម្មណ៍ខ្មាសអៀន មានកំហឹង ភាពមិនមានសង្ឃឹម ឬការអស់សង្ឃឹមដែលធ្វើឱ្យពួកគេមិនអាចស្វែងរកការគាំទ្រក្នុងសង្គម ការងារ ឬការព្យាបាលបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់ខ្លួន ។

6. តើការរើសអើងគឺជាអ្វី ?

ពេលដែល “ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់” គឺជាឥរិយាបថ ឬជំនឿ “ការរើសអើង” គឺមានលក្ខណៈអាកប្បកិរិយា ដោយសារឥរិយាបថ ឬជំនឿទាំងនោះ ។ ការរើសអើង កើតឡើងនៅពេលដែលបុគ្គលម្នាក់ៗ ឬស្ថាប័ន ទាំងឡាយលុបបំបាត់ដោយអយុត្តិធម៌នូវសិទ្ធិ និងឱកាសនៃជីវិតរបស់អ្នកផ្សេង ដោយសារតែស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ ។ ការរើសអើង អាចនាំឱ្យមានការដកចេញ ឬការកម្រិតលទ្ធភាពមនុស្ស និងលុបបំបាត់នូវសិទ្ធិពលរដ្ឋរបស់ពួកគេដូចជា ការទទួលបានជម្រើសទីជម្រកដោយយុត្តិធម៌ ឱកាសសម្រាប់ការងារ ការអប់រំ និងការចូលរួមពេញលេញក្នុងជីវិតជាពលរដ្ឋ ។

7. តើការរើសអើងកើតឡើងយ៉ាងដូចម្តេច ?

ការរើសអើងរួមមាន “ការប្រព្រឹត្តខុសគ្នាស្រឡះ ឬផ្សេងគ្នា” ផ្អែកលើមូលដ្ឋានពិការភាព ។ ឧទាហរណ៍ ជាញឹកញាប់បណ្តាក្រុមសង្កាត់ទាំងឡាយ រៀបចំបំណុលស្ថាត់ទីជម្រកសម្រាប់មនុស្សដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ។ ប្រភេទនៃការតវ៉ា បែបមិនស្ថិតក្នុងទីធ្លាខាងក្រោយរបស់ខ្ញុំ (Not In My Back Yard) [ក៏ត្រូវបានហៅថា “និយមបែបមិនស្ថិតក្នុងទីធ្លាខាងក្រោយរបស់ខ្ញុំ (NIMBYism)"] អាចបដិសេធឱកាសទទួលបានទីជម្រក ។ ជាងនេះទៀត និយោជកអាមេរិក ស្ទើរតែមួយភាគបួនបានរាយការណ៍ក្នុងឆ្នាំ 1995 ថា ពួកគេនឹងបណ្តេញនរណាម្នាក់ចេញដែលមិនបង្ហាញអំពីជម្ងឺផ្លូវចិត្ត ។ បំណងរើសអើង អាចត្រូវបានបញ្ជាក់ ឬសន្និដ្ឋានបាននៅក្នុងស្ថានភាពទាំងនេះ ។

ការរើសអើងក៏រួមមាន ការខកខានមិនបានផ្តល់ការសម្របសម្រួលសមរម្យដល់មនុស្សដែលមានពិការភាព ។ ឧទាហរណ៍ ការសម្របសម្រួលសម្រាប់បុគ្គលិកដែលមានពិការភាពសិក្សាអាចរួមមាន ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងដំណើរការត្រួតពិនិត្យ ការផ្តល់ជូនជំនួយជាមនុស្ស ការកែប្រែកម្មវិធី ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងទិដ្ឋភាពរូបវន្តនៃកន្លែងធ្វើការ ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធភាពព្រឹកិច្ចការងារឡើងវិញ និងការកែតម្រូវគោលការណ៍នានា ។

យើងខ្ញុំចង់បានដំណឹងពីលោកអ្នក! បន្ទាប់ពីអានសន្លឹកព័ត៌មានការពិតនេះ សូមចូលរួមក្នុងការស្ទង់មតិខ្លីនេះ និងផ្តល់ជូនយើងខ្ញុំនូវមតិឆ្លើយតបរបស់លោកអ្នក ។

ជាភាសាអង់គ្លេស: <http://fs12.formsite.com/disabilityrightsca/form54/index.html>
ជាភាសាអេស្ប៉ាញ: <http://fs12.formsite.com/disabilityrightsca/form55/index.html>

ស្នាក់ស្នាមអាក្រក់ ការរើសអើង ការកាត់បន្ថយ កម្មវិធីការធ្វើឱ្យគោលការណ៍ប្រសើរឡើង ដើម្បីលុបបំបាត់ការរើសអើង (Advancing Policy to Eliminate Discrimination Program - APEDP) ត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិដោយច្បាប់ ស្តីពីសេវាកម្មសុខភាពផ្លូវចិត្ត (Mental Health Services Act) ដែលបានអនុម័តដោយ អ្នកបោះឆ្នោត (Prop. 63) និងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយ អាជ្ញាធរសេវាកម្មសុខភាពផ្លូវចិត្តរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ា (California Mental Health Services Authority - CalMHSA) ។ មូលនិធិ MHPA របស់ខោនធី គាំទ្រ CalMHSA ដែលជាអង្គការមួយ របស់រដ្ឋាភិបាលខោនធី ដែលធ្វើកិច្ចការដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធផលសុខភាពផ្លូវចិត្តសម្រាប់បុគ្គលម្នាក់ៗ បណ្តាគ្រួសារ និងសហគមន៍ទាំងឡាយ ។ CalMHSA ប្រតិបត្តិសេវាកម្ម និងកម្មវិធីអប់រំជាលក្ខណៈថ្នាក់រដ្ឋ ថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលមើល <http://www.calmhsa.org> ។

WELLNESS • RECOVERY • RESILIENCE